

11 Systémový projekt Komplexní systém hodnocení

K 1. únoru 2017 zahájila Česká školní inspekce realizaci individuálního projektu systémového Komplexní systém hodnocení, který je spolufinancován z prostředků Evropské unie prostřednictvím Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání a ze státního rozpočtu České republiky. Cílem ČŠI je dokončit s podporou tohoto projektu vývoj takových metod, postupů a nástrojů, které dosud chybějí k tomu, aby bylo možné konstatovat, že Česká republika má nastaven skutečně komplexní systém pro hodnocení kvality a efektivity vzdělávání ve školách a školských zařízeních zapsaných do školského rejstříku.

Průběžně jsou tak vytvářeny podpůrné metodiky umožňující efektivní realizaci hodnocení dle modelu tzv. kvalitní školy a na něj navázaných kritérií hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to jak ze strany ČŠI, tak v rámci autoevaluačních mechanismů jednotlivých škol a školských zařízení. Zpracovány budou také příklady inspirativní praxe v konkrétních oblastech činností vybraných škol a školských zařízení, které mohou být přenositelné směrem k ostatním subjektům stejného druhu či typu. Důležitou součástí jsou také aktivity v rámci realizace mezinárodních šetření PISA, PIRLS, TIMSS nebo TALIS, které poskytují cenné informace o výkonnosti české vzdělávací soustavy a jejich jednotlivých aktérů v mezinárodním srovnání. Zároveň nástroje využívané při těchto šetřeních, zejména testové úlohy pro žáky, mohou sloužit také jako didaktický doplněk výuky na základních a středních školách. Další oblastí, na niž se ČŠI s podporou projektu zaměřuje, je problematika sledování podmínek, rozvoje i dosažené úrovně žáků v klíčových kompetencích a také nástroje pro zjišťování a zohledňování socioekonomických aspektů souvisejících se vzděláváním. Součástí realizace jsou také metodické a vzdělávací semináře pro ředitele škol i učitele poskytující informace přímo využitelné v jejich každodenní vzdělávací praxi. Obsahové výstupy ČŠI připravované v rámci tohoto projektu jsou důležitým příspěvkem k naplňování Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020, konkrétně priority směřující k odpovědnému a efektivnímu řízení vzdělávacího systému, mimo jiné prostřednictvím posílení hodnocení jeho kvality.

V průběhu školního roku 2018/2019 vytvořila Česká školní inspekce v rámci realizace projektu Komplexní systém hodnocení několik důležitých výstupů, které jsou využitelné jak při řízení vzdělávání a přijímání efektivních vzdělávacích politik, tak pro zvyšování kvality vzdělávání na úrovni jednotlivých škol, jejich ředitelů a učitelů.

11.1

Analytické dokumenty, uvolněné úlohy

V rámci sledování kvality a efektivity vzdělávání realizuje ČŠI různé typy hodnotících aktivit včetně zjišťování výsledků vzdělávání, a to nejen v režimu národních šetření, ale i těch mezinárodních (PISA, PIRLS, TIMSS, TALIS). Výstupem jsou jak zprávy představující výsledky těchto mezinárodních šetření, tak na ně navazující sekundární analýzy nebo didakticky komentované publikace s úlohami, které byly v těchto šetřeních použity.

V lednu 2019 tak ČŠI vydala publikaci s uvolněnými úlohami z mezinárodního šetření PIRLS 2016. Úlohy jsou v publikaci představeny v širším kontextu podmínek výuky a možností rozvoje čtenářské gramotnosti žáků v České republice. Publikace je určena především učitelům základních škol, kteří rozvíjejí čtenářské dovednosti žáků jak v hodinách českého jazyka, tak při výuce dalších vzdělávacích oborů, a odborníkům, kteří se zabývají čtenářskou gramotností.

Na tuto publikaci pak v březnu 2019 navázala sekundární analýza výsledků šetření PIRLS 2016, která sleduje několik dílčích oblastí – předškolní vzdělávání a jeho vliv na čtenářskou gramotnost, kvalitu učitele, faktor motivace a spokojenosti, metody výuky čtenářské gramotnosti, využívání ICT pro výuku a faktor sebejistoty.